

LA CONTRA

Daniel Marguerat, doctor en Teologia, estudis del judici final

VICTOR M. AMELA

IMA SANCHIS

LLUÍS AMARGAT

Faig 70 anys. Vaig néixer i visc a Suïssa. Sóc casat i tinc dos fills i quatre néts. M'he jubilat com a professor de la Universitat de Lausana. La meua política es basa en l'afirmació de la identitat d'un poble i la justícia en el repartiment dels béns. Practico la fe protestant

“L'infern és un xantatge religiós”

PEDRO MADUENO

Som els hereus d'un cristianisme medieval que ha creat moltes fantasies sobre l'infern.

... Que ha utilitzat la por de l'infern.

Sí, un xantatge religiós per controlar els fidels, però la Bíblia no descriu cap infern amb gent coent-se en una olla envoltada de dimonis.

És una por que es va actualitzant.

Diuem els psicoanalistes que aquesta angoixa medieval troba en nosaltres un aliat perquè correspon a les nostres pròpies culpabilitats.

Com és el seu judici final?

El text ens diu que un bon dia haurem de donar comptes de la nostra vida en primera persona, és una crida a la responsabilitat, al contrari d'una infantilització a través del xantatge religiós.

Què implica aquest judici si ja no pots reparar els teus errors?

Dien els psicoanalistes que aquesta angoixa medieval troba en nosaltres un aliat perquè correspon a les nostres pròpies culpabilitats.

riu el judici final perquè no és important.

Em sorprèn.

El quart Evangeli diu “no espereu a després de la mort”, perquè és avui quan s'està decidint si la teva vida és una vida eterna o una vida superficial que no deixa rastre.

No estar a l'altura és el turment.

Hi ha en cadascun de nosaltres una part inexpugnable de la qual ningú no pot disposar, un jo sóc al qual ningú no pot accedir excepte Déu. No es repetirà mai prou fort: ningú no pot disposar del que, de manera última, és l'ésser humà, ni tampoc tancar-lo en un saber definitiu. El jutge més ferotge és el que portem dins.

Així si es té la consciència entrenada.

Creure en un Déu que jutja mal·libera d'aquest jutge que sóc jo mateix i que té un efecte destructor. El judeocristianisme culpabilitzant és exactament el contrari del que descobrim en el Déu bíblic.

Què en sap, del paradís?

No hi ha descripcions, només imatges. Tenim una memòria dels morts i això, d'alguna manera, els fa viure, i per a mi és una pista que la vida de l'individu va més enllà de la mort. Visc gràcies a tot el que ha estat abans que jo i continuaré sent després de

Déu i Freud

Pastor reformat, es va doctorar en Teologia amb una tesi sobre el judici a l'Evangeli de Mateu. Ha estat professor convidat en nombroses universitats i és especialista en la investigació sobre els orígens del cristianisme. Al seu últim assaig, *Anirem tots al paradís* (Fragmenta), dialoga amb la psicoanalista Marie Balmary sobre el judici final. A partir de la interpretació dels textos bíblics i dels Evangelis apelen a una lectura que allibera l'home i el seu avenir de la por. “I com que els terrors del judici, heretats de l'edat mitjana, s'alimenten de les nostres angoixes davant un Déu superpolícia, el diàleg més fecund no és el del teòleg i la psicoanalista?”.

mi. El més enllà és el lloc on els morts viuen en la memòria de Déu, així entenc la resurrecció.

Al final tot es resumeix a un acte de fe. Al Nou Testament i etimològicament, *fe* és confiança. Tot és una qüestió de confiança, no de creença.

Confiança, en què?

Confiança que el que faig amb la meua vida no desapareixerà. Penso que l'Església hauria de posar en relleu la confiança en Déu, que és una confiança en la vida, més que en dogmes que impliquen el saber. La confiança és més important que el saber.

El Déu bíblic és justicier i, molt sovint, cruel.

Diluvius, càstigs... són els actes que els éssers humans atribueixen a Déu a l'Antic Testament, però al Nou Testament l'amor de Déu és universal, aquest és el canvi que es dona amb Jesucrist.

Al Gènesi 9, Déu diu que amb la humanitat vol construir un món millor, això és l'important, i és un Déu que no és pervers. Els relats difícils de l'Antic Testament han de ser llegits amb distància. Em pregunto com hem pogut confondre Déu amb aquest superpolícia inferior.

...?

Quan jutgem, quan fem del judici una notícia culpabilitzadora, confonem Déu amb aquest jutge intern, però Déu no és aquest jutge intern.

El jutge intern és la nostra ètica?

Sí, és el superego que descriuen els psicoanalistes, però no és Déu. Déu és alliberador, no culpabilitza. La primera carta de Joan diu: “Si el cor t'acusa, recorda que Déu és més gran que el teu cor”. Ja havia comprès abans que Sigmund Freud que Déu no es pot confondre amb l'ego.

Déu, i nosaltres, som un misteri.

Així és, en intentar explorar les meves cares fosques, la sensatesa porta a reconèixer que jo sóc per a mi mateix un misteri. Aquest és un tema molt important per a mi.

Expliqui-m'ho.

Estem convençuts que coneixem els altres, la parella, els fills... I ens permetem jutjar-los. Però si dic “no, només Déu és el jutge”, reconec que l'altre és en part un misteri per a mi; hi ha el que coneix i hi ha altres coses, sovint essencials, que no coneix.

És important recordar-ho, gràcies.

I també passa amb nosaltres mateixos, hi ha moltes zones fosques que viuen dins nostre i que ens són desconegudes. No li sembla un regal inesperat veure preservat aquest misteri de l'ésser?

Sí.

Contràriament al que pensem, deixar el judici en mans de Déu és regalar a l'altre el fet que no pretenem jutjar-lo. Un regal magnífic!